

קובץ נלווה למצגת - כיתות ד-ו

לפניכם כמה נקודות שאפשר להתייחס אליהן בקשר לכרטיסי השנה הטובה המופיעים במצגת. © כל הברכות לקוחות מאוסף ישראליאנה של האספן הדי אור.

- בגלויה יצרו חיבור בין חזון המדינה היהודית לבין הגשמת החזון: מצד ימין הרצל נואם בפתיחת הקונגרס הציוני הראשון בבזל, ומצד שמאל נשיא המדינה חיים ויצמן נואם בעת השבעתה של הכנסת הראשונה. מימינו יושב דוד בן גוריון. ישנן גם הקבלות בין הסצנות - האלכסונים של השולחנות, שני הנואמים פונים לאותו הכיוון והם באותו הגובה בערך, האנשים האחרים שיושבים - כאילו הסצנה המוקדמת מבשרת את זו המאוחרת.
- בין שני האירועים האלו מפרידים (או מחברים) דגל המדינה ומתחתיו בניין הסוכנות היהודית בירושלים שבה התקיים המושב הראשון של הכנסת. מעל הבניין מתנוסס דגל ישראל.
- הדגישו את השנה שבה נוצרה הגלויה - שנה אחת לאחר שנת הקמת המדינה.

1949

- בחלק המרכזי, מתחת לברכה "לשנה טובה", בתוך מסגרת בצורת חצי עיגול - ניתן לראות ילדים בינות לעשב ולפרחים, ילד וילדה יושבים, הילדה קוראת בספר, שתי ילדות משוחחות ומצביעות לעבר האופק - אולי אל הצד השמאלי ובו ירושלים והשמש הזורחת - אולי סמל להתחלה חדשה? מעליהם בחצי עיגול מופיע הכיתוב "דור חדש יבוא לארץ אשר לא ידע עול גלות" - הילדים מסמלים את דור העתיד, תקווה להתחדשות, תקופה חדשה שתתחיל בארץ ישראל. וההתחלה כאן חדשה לגמרי שכן מדובר ב"צברים", ילדים שנולדו בארץ ולא חוו את הגלות.
- מימין - בחור גאה זקוק מרים את ראשו ושותה [ממימייה צבאית](#) ומעליו מתנוסס דגל ישראל. הדמות הזקופה היא דמות הצבר הגאה, המשלימה במובנים רבים את דמויות הילדים שלא ידעו עול גלות.
- משמאל - ככל הנראה [מגדל דוד וחומות ירושלים](#). ומאחוריהם - השמש זורחת וקרניה מגיעות עד לברכה "לשנה טובה".

שנות ה-40 (כנראה לפני
קום המדינה)

- שני הערכים המרכזיים שעמדו בבסיס הקיום היהודי בארץ לפני קום המדינה ובעשורים הראשונים לקיומה היו: חקלאות והגנה. הדימוי שבגלויה משלב את שני הערכים האלה - החקלאי שאוחז במעדר והחייל שאוחז בנשק, וביניהם בחורה שנושאת את דגל ישראל. אפשר לדון עם הילדים בכך שעל פי הגלויה לגברים יש תפקידים מוגדרים, ואילו האישה אינה מוצגת כמי שיש לה תפקיד כלשהו, אף שבפועל נשים עסקו הן בחקלאות והן בלחימה.
- התייחסו לכמה מרכיבים בגלויה: מיקום הדמויות בשדה החיטה ובמרחב הפתוח, היישוב שניתן לראות במרום מאחור בצד ימין (התיישבות גם היא ערך חשוב), וגם גודלו העצום של הדגל שאינו פרופורציונלי לגודלן של הדמויות.

שנות ה-50

- ספרו לילדים שלאחר קום המדינה החלה עלייה המונית של יהודים מכל רחבי העולם. עלייה זו נעשתה דרך הים, ולא באמצעות מטוסים כפי שראינו בעליות מאוחרות יותר. העלייה של יהודים מכל רחבי העולם למדינת ישראל היא ערך מרכזי בציונות, וכך גם נכתב במגילת העצמאות: "מדינת ישראל תהא פתוחה לעלייה יהודית ולקיבוץ גלויות".
- הפנו את תשומת לב הילדים לשיירת האוניות שמופיעה בציור שמבטאת את האופי ההמוני של העלייה, למטוסים החגים בשמיים (רמז לעוצמתה הצבאית של המדינה הצעירה?), לשלט "ברוכים הבאים לישראל" ולמילה "גאולה" שמופיעה על הסירה האדומה.

שנות ה-50

- בדצמבר 1977, במהלך שיחות השלום בין ישראל למצרים, המריאה טיסה ראשונה של אל על למצרים. אל על היא חברת התעופה הלאומית של ישראל, וכשהיא טסה למדינה שהיא מדינת אויב, מדובר באירוע בעל חשיבות היסטורית. תוכלו [להציג לתלמידים את האירוע שקדם לטיסה זו](#), בנובמבר באותה שנה, כשמטוסו של נשיא מצרים נחת בישראל - אולי המטוס שבגלויה הוא גם תזכורת לאירוע מרגש זה (אפשר לדבר על טיסה כקשר בין מדינות, ואולי אפילו להזכיר את התקופה שבה אנו נמצאים כיום כשכמעט ואין טיסות למדינות אחרות).
- דגלי שתי המדינות מתנופפים - את דגל ישראל רואים במישור הקדמי. על גבי המטוס מופיעה המילה "שלום" בעברית ובערבית, ובתחתית הגלויה מופיעים איחולי שנה טובה בשלוש שפות - עברית, אנגלית וצרפתית.
- הקיטוע של המטוס והחרטום שמופנה לשמאל נותנים תחושה שבעוד רגע הוא יצא לדרכו.

1978